Název není hříčkou, ale kompilací. Opět se totiž dopustím dvojrecenze - dvě CD se mi totiž dostala do ruky prakticky současně, společně se pohybovala v pořadu Folkmenu Countryradia a vykazovala i další společné znaky: 11 písniček, délka těsně pod 50 minut, folkrockový zvuk na obou deskách a také moje první setkání s CD příslušných skupin. A po poslechu jsem konstatoval, že i hodnocení bude podobné. A tak obě desky vybízely spíše ke srovnání.

Pass natočil CD ***Někde jinde***, skupina **Flám** pak CD ***? a časy Flámů nekončí***. Pass sází na emotivnější, trochu nervní, jakoby rozdrobený projev hudební i pěvecký, v textech je osobnější. Flám se staví do pozice softrockera "nad věcí", tématické záběry textů jsou spíše všeobecnější, hudební "tah na branku" spíše přímočařejší.

Pass mi trochu připomíná dávného V. Mišíka s ETC - tak před 30 lety. Výrazem a tématy - nikoliv provedením - i když instrumentace se drží ve střízlivých devadesátých letech. Flám by zase v historii našel svůj předobraz u nejrannějšího Kamelotu. A to fakt hodně. Ani jedno přirovnání ovšem není nelichotivé.

Na obou albech jsou věci, které vás zaujmou: Pass hned v druhé věci, Věcné romanci saxofonovým sólem L. Hanuše, který skladbu posunuje trochu i k jazzu, ale bohužel také několika obrácenými přízvuky. Flám má silnou skladbu "*Muleta*", která má všechny kladné znaky "singlového" hitu, včetně chytlavého refrénu. I
Třináctá komnata
by do téhle škatulky patřila. A ještě
Kejklíře
bych snad taky přidal, ale ty jsou možná už moc průhledně pop-hitové. Kytarový závěr má písnička ale excelentní.

Vyslovenou "atmosféru" má v případě skupiny Pass titulní skladba, kde se nástroje, melodie i "neurčitý" text výborně doplňují. U Flámu bych za takovouto skladbu označil nejspíše *Já si tě najdu* se
svým naléhavým "?
haló, tady jsem
?"

Obě skupiny mají ale i své cajdáky: Pass hned v následující *Realitě*. Spíš "Banalita" se měla jmenovat - situace v textu byla již mockrát a lépe popsaná, i muzikanti hraní tak nějak "odzívli" a některé fígle - nedokončování vět v textu - jsou také na první pohled jasné. A k tomu nedbalá výslovnost, i když možná místy záměrná. Ani Flám se tomu nevyhnul: hned úvodní
Muž z ulice
by svou těžkopádností mohl skoro odradit, naštěstí následuje již výše kladně zmíněná Muleta. Po kýčovité
Na západní frontě klid
bohužel nic nenásleduje a tak se skupina vystavuje nebezpečí, že právě ta posluchači utkví v paměti - a to by byla škoda. No a
Znám tě víc
by možná také výše uvedená kriteria splňovala.

V obou případech ale desky tak od poloviny přestávají přinášet překvapení, obě skupiny už hrají příliš stejně, během těch
prvních 5-6 skladeb předvedly celou šíři svých výrazových prostředků a začínají se opakovat. Není to tak, že by neměly materiál na CD nebo vysloveně nudily, ale jen prostě už jejich postupy posluchač zná. Na koncertě by to byl klad, rozvíjející atmosféru, poslech CD v klidu sluchátek má ale jiná pravidla - a vyžaduje taky jinou dramaturgii. Vzhledem k počtu skladeb je ale i zbytek desky snesitelný a posluchač nezíská dojem, že by kapely vybíraly na alba nekriticky.

Podobné jsou desky i z hlediska autorství - tady ale jeden rozdíl přeci jen je - deska Flámu je kompletně autorským dílem Dana Parise - s tímto vědomím je vlastně klad, že skladby připadají stejné až od poloviny CD - Dan Paris se tedy de facto předvedl jako nápaditý autor. A kdyby do autorství alespoň aranží desky nechal mluvit i kapelu, mohl být výsledek ještě lepší. Písničky na desce Passu jsou kompletním dílem jednoho člověka - kapelníka Kamila Hrice - jen po stránce textové, o hudbu se podělil s kolegy, ale i s J. Dědečkem či S. Silversteinem (právě z toho Silversteina usuzuji, že K. Hric je autorem textů a že obvyklé pořadí autor hudby/autor textu je na bookletu desky u písní obráceno). To je ostatně i další společný znak obou desek - velmi úsporné booklety. V případě takovýchto ne všeobecně známých desek a skupin posluchač přeci jen uvítá víc textu než obrázků, řekl bych.

Suma sumárum - nakonec si ale posluchač po poslechu obou desek řekne: Kéž by aspoň taková alba byla všechna! Nebudete si je asi přehrávat dokola, ale něco vám z nich v paměti zůstane a také budete vědět, že pokud na akci, kam jdete, budou tyhle kapely hrát, tak že tu

akci svou hudbou nezkazí, i když za hvězdy asi nebudou. Oběma deskám jsem dal slušných průměrných 5 bodů - viz bodování na adrese: http://desky.ifolk.cz/